

STIL

Solidariteitsorganisatie
voor vluchtelingen en
migranten zonder
verblijfsvergunning

Dagelijkse noodhulp aan vluchtelingen en migranten

Jongleren met tien ballen

Jaarverslag STIL 2012

Voor donateurs, fondsen en solidaire betrokkenen

www.stil-utrecht.nl

<http://stil2.wordpress.com>

STIL, Laan van Nieuw Guinea 143, 3531 JH Utrecht, Tel: 030 2715483, Fax 030 2710732,
Mailadres: info@stil-utrecht.nl, bankrekening 740 7021 Stichting Lauw-Recht, Utrecht

Inhoudsopgave STIL Jaarverslag 2012

	Pagina
Voorwoord en wat doet STIL in 't kort	2
Hoofdstuk 1 - Humanitaire hulp	3
1.1 Welke humanitaire hulp geeft STIL en hoeveel mensen helpt STIL per jaar?	4
1.2 De praktijk: Van de ene naar de andere opvangplek en voorbeelden	5
1.3 Daklozen	6
Hoofdstuk 2 - Medische hulp	8
2.1 Wat voor medische hulp geeft STIL en om hoeveel mensen gaat het?	9
2.2 De praktijk: Onverantwoorde situaties door gebrek aan medicijnen en zorg Te weinig hulp bij kiespijn	10 10
2.3 Toename ernst van de medische nood en voorbeelden	10
Hoofdstuk 3 - Juridische hulp	12
3.1 Wat voor juridische steun geeft STIL en aan wie?	13
3.2 De praktijk: Asiel- en toelatingsbeleid stelt onmogelijke eisen Alsnog asiel politiek actieve vrouw Slecht nieuws voor Afrikaanse man in psychische nood	14 14 15
Hoofdstuk 4 - Totaalplaatje, ontwikkelingen en overige activiteiten	16
4.1 Hoeveel mensen hielp STIL totaal in 2012 en doet STIL nog meer dan hulpverlening	17 17
4.2 Ontwikkelingen en samenwerking Emmaus en Strowis	17 19
4.3 Activiteiten en Acties	20
Hoofdstuk 5 - Geldzaken STIL	21
5.1 Fondsen, donateurs en subsidie	22
5.2 Totaaloverzicht van inkomsten en uitgaven STIL	24
Slotwoord	25

Voorwoord

Utrecht juli 2013,

Geachte lezers en beste mensen,

Dit jaarverslag is bedoeld voor donateurs, fondsen, kerken, organisaties, vrijwilligers, opvangbieders en andere betrokkenen bij STIL. Omdat STIL zoveel zeer onmisbare, trouwe en geweldige steun van jullie krijgt, vinden we het tijd voor een eigen jaarverslag, los van de verantwoording over de gemeentesubsidie die we jaarlijks schrijven. Dit jaarverslag komt in de plaats van de papieren nieuwsbrief die onze oude trouwe donateurs nog kennen. Via de maandelijkse digitale nieuwsbrief kun je op de hoogte blijven van ons dagelijks werk en actuele noden en ontwikkelingen.

Het spreekuur van STIL bestaat zestien en een half jaar. De Stichting is iets later opgericht in mei '97. Onze officiële naam is Stichting Lauw-Recht. Sinds 2007 krijgen we gemeentesubsidie. Daarnaast werven we nog een groot bedrag van donateurs en fondsen, zie hoofdstuk vijf.

In dit verslag valt te lezen wat we doen met alle vormen van financiële ondersteuning, hoeveel mensen we helpen en waarmee. Ook geven we voorbeelden van ons werk uit de praktijk. In het slotwoord is wat meer te lezen over onze visie. Op de weblog www.stil2.wordpress.com vind je actuele oproepen en nieuwtjes. Op de website www.stil-utrecht.nl vind je informatie over spreekuren en wat je kunt doen voor STIL, bijvoorbeeld vrijwilligerswerk, opvang bieden of donateur worden.

Met vragen kun je terecht bij ondergetekende, ook voor aanmeldingen voor de digitale nieuwsbrief. Op verzoek kunnen we een en ander nader toelichten.

Namens STIL,
Margreet Jenezon
info@stil-utrecht.nl, 030 2713 463

STIL in het kort

Solidariteitsorganisatie STIL uit Utrecht geeft humanitaire noodhulp aan vluchtelingen en migranten zonder verblijfsvergunning en komt op voor hun belangen.

STIL draait twee spreekuren: een medisch spreekuur op woensdagochtend en een juridisch spreekuur op donderdagochtend. Ook worden veel mensen op afspraak geholpen of in nood op onverwachte momenten.

STIL geeft steun op medisch gebied door voor mensen zonder verblijfsvergunning afspraken te maken met artsen en zorgverleners, hen te begeleiden en te bemiddelen zodat ze toegang krijgen tot de benodigde medische zorg. Daarnaast werkt STIL samen met advocaten, deskundigen en de mensen zelf aan juridische mogelijkheden. Tevens biedt STIL (waar mogelijk) noodhulp in de vorm van onderdak, eten, verzorgingsproducten, leefgeld en noodzakelijke onkostenvergoeding. We organiseren activiteiten voor het leren van vaardigheden, om te netwerken en voor ontspanning en plezier.

We proberen ook door middel van contacten, lobby, samenwerken, publiciteit en actie problemen aan te kaarten, voor belangen van ongedocumenteerden op te komen en aan verbeteringen te werken.

Wij vinden dat ieder mens recht heeft op een menswaardig bestaan en respect voor zijn of haar mensenrechten. www.stil-utrecht.nl

Hoofdstuk 1

Humanitaire hulp

“Waarom zouden alleen wij het recht hebben op een veilig en goed leven?” vraagt Diny zich af. Ze is vrijwilliger bij STIL en biedt regelmatig opvang als STIL nergens anders plek kan vinden, bijvoorbeeld aan het gezin op de foto.

1.1. Inleiding

Welke humanitaire hulp geeft STIL en hoeveel mensen helpt STIL per jaar?

Afgezien van de medische en juridische hulp (zie hoofdstuk 2 en 3) biedt STIL ook humanitaire hulp. Dit doen we vooral door mensen te helpen aan onderdak of een slaapplek. Ook geven we bonnen waarmee ze op verschillende plekken in de stad gratis kunnen eten, we verstrekken zelf dagelijks eten, en op dinsdagen organiseren we een kookproject met warm eten in het Ubuntuhuis.

Daarnaast geven we geld voor noodzakelijke medische en juridische uitgaven, verstrekken verzorgingsproducten en via Emmaus Domstad en Emmaus Haarzuilens kleding en andere noodzakelijke spullen. Voor de mensen die nog bij de nachtopvang voor daklozen terecht kunnen, betalen we het onderdak.

In enkele gevallen geven we financiële steun in de vorm van leefgeld, vooral als mensen op een particuliere plek verblijven. Voor een deel kunnen we dit betalen dankzij de gemeentesubsidie. Maar voor het grootste deel wordt deze hulp gefinancierd door fondsen, organisaties, kerken en kleine en grote donateurs.

Humanitaire hulp in aantallen mensen

	Aantal mensen met hulpvragen	Aantal mensen hulp geboden
Totaal aantal verzoeken*	221	-
Opvang bij particulieren	-	43
Opvang 2 weken Strowis**	-	18
Verwijzingen daklozenopvang	-	103
Mensen aangemeld voor Noodopvang	-	12
Mensen Noodopvang*** verkregen	-	12
Opvang bij Fanga Musow*	-	11
Opvang bij Seguro****	-	5
Opvang bij MOO*****	-	3
Totaal	221	207

Mensen met verzoeken om financiële steun	206	-
Financiële steun verstrekt	-	172

Toelichting:

*Het totaal aantal 'geklinkerde' vluchtelingen (op straat gezet vanuit asielzoekerscentra of terugkeer- of detentiecentra) dat in 2012 voor hulp aanklopte, was hoger, dit gaat vooral om mensen zonder voldoende eigen netwerk, zelfredzaamheid of steun elders. Het aantal mensen dat opvang vroeg tijdens de periode dat we geen nieuwe cliënten konden aannemen voor sociaal-juridische begeleiding (zie uitleg elders) is niet geregistreerd. Als mensen verwezen zijn naar de daklozenopvang, kan het zijn gebeurd dat ze daar na enkele dagen geweigerd zijn.

**Strowis is een low-budget hostel in de stad waar cliënten voor maximaal twee weken tegen goedkoper tarief mogen overnachten als er plek is. Zie hoofdstuk 4.

***Fanga Musow is het opvanghuis voor vrouwen en kinderen zonder verblijfsvergunning, in 2005 door STIL gestart, halverwege 2012 zelfstandig geworden, zie uitleg elders en www.fangamusow.nl

****Seguro is de nieuwe Stichting swaar Fanga Musow nu onder valt. Seguro vangt ook mannen in nood op

*De gemeente Utrecht financiert sinds kort opvangplekken voor mensen in medische nood bij het project Medische Opvang Ongedocumenteerden MOO in Amsterdam

*****Als hier over Noodopvang gesproken wordt, wijzen we daarmee met name op Utrechtse Noodopvang, door de gemeente gefinancierd, zie www.sndvu.nl

1.2 De praktijk

Dagelijks zoekt STIL noodoplossingen voor vluchtelingen op straat

Van de ene naar de andere opvangplek

Jongleren met tien ballen, dat is het dagelijks werk van STIL, vooral als het gaat om mensen van de straat houden. Vrouwen, al dan niet zwanger of met kinderen, zieke mensen of alleenstaande mannen die nergens kunnen en mogen slapen, niet op het station of in een park. Vaak gaan ze van de ene naar de andere plek, een paar dagen hier, een week daar...

Dit kan STIL doen dankzij geweldige, onmisbare en gastvrije mensen die hulp aanbieden. De particuliere opvangplekken die wij kennen zijn heel verschillend. Zo zijn er vijf woongroepen die solidair zijn met vluchtelingen in nood, waarvan eentje in een kraakpand en eentje bij zogenoemde *catholic workers*. Ook kennen we een plek bij een dominee wier kinderen het huis uit zijn, meerdere plekken bij stelletjes, bij gezinnen en alleenwonenden.

Vrouwen en kinderen kunnen soms terecht bij Fanga Musow, het opvanghuis dat door STIL gestart is (2005) en dat halverwege 2012 haar eigen weg ging. Ook bij het collega-opvanghuis Huize Agnes in Utrecht. We hebben een particuliere plek in het zuiden en een in het noorden van het land omdat we elke kans grijpen als iemand onderdak aanbiedt.

Dominee Tineke Zijlstra: "Ik hoop dat ik telkens weer de moed heb iemand in mijn huis te laten"

"Wanneer ik weet dat er een jonge zwangere vrouw van 25 jaar in de winter op straat loopt, dan mag ze mijn logeerbed. Dat vind ik normaal. Het is een druppeltje op de gloeiende plaat. Maar toch! Een druppeltje". Dit zegt dominee Tineke die intussen al zes vrouwen van de straat geholpen heeft.

"Ik hoop dat ik telkens weer de moed heb iemand in mijn huis toe te laten, om tot rust te komen. Om een poosje op een goed bed te liggen. Ik woon alleen, ik heb een bed over".

"Vreemdelingen huisvesten is een eeuwenoude opdracht, een van de zeven werken van barmhartigheid. Ik onttrek me niet aan die eeuwenoude opdracht. Ik probeer naar die opdracht te leven. Voor zover ik kan.

Wanneer de overheid geen gehoor wil geven aan dergelijke vingerwijzingen voor een leven vanuit mededogen en gerechtigheid, komt de taak bij individuen te liggen. Ik kijk naar het werk van diaconieën en het Leger des Heils. Zij helpen een mens in nood. Dat allereerst. Daarna komen er regels."

Bestuurslid Hester van STIL biedt soms noodopvang

Hester Oosterbroek is bestuurslid van STIL. Ze helpt vaak mee opvangplekken te vinden en vrouwen logeren in nood soms bij haar. "Ik ben betrokken bij mensen zonder verblijfsvergunning omdat zij een moeilijke plaats in onze samenleving hebben, ze mogen er niet zijn. En daar ben ik het absoluut niet mee eens".

1.3 Daklozen

Dagelijks heeft STIL te maken met vluchtelingen die op straat gezet zijn, soms na jarenlang verblijf in asielzoekerscentra, soms twee weken na aankomst in Nederland. Hun asielverzoek is afgewezen (soms loopt de procedure nog) en ze krijgen de boodschap dat ze het land moeten verlaten. Maar dat kunnen ze meestal niet zomaar. Vaak zijn ze bang terug te gaan, vinden ze het niet veilig en daarnaast kan bijna niemand reisdocumenten regelen. Dit is de reden dat ze ook niet door de politie het land uitgezet (kunnen) worden. Vaak verkeren ze in medische en /of humanitaire nood.

Bij STIL kloppen in een jaar meer dan 200 mensen aan die op straat staan en geen kant op kunnen. Ze mogen niet werken, zich niet verzekeren tegen ziektekosten en hebben geen toegang tot opvang of bijstand. Wij helpen dan medisch noodzakelijke zorg te regelen. Dat kan gaan om medicijnen, een verloskundige, psychische hulp, huisarts of tandarts. (*zie elders- medische hulp*). Ook kijken we naar juridische mogelijkheden (*zie elders- juridische hulp*).

Daarnaast kijken we of iemand toegang heeft tot/recht heeft op reguliere voorzieningen zoals rijksopvang. Zoniet dan kijken we of ze op grond van een juridische procedure of door hun situatie toegang hebben tot de Noodopvang (door de gemeente gefinancierd). Hier kunnen mensen bijvoorbeeld terecht die aantoonbaar bezig zijn met terugkeer of die in een 'serieuze' procedure zitten. Ze moeten dan wel een band met Utrecht hebben en vaak is er geen plek vrij.

Utrecht financiert sinds kort ook een aantal plekken voor zieke mensen bij de Medische Opvang Ongedocumenteerden in Amsterdam. En voor kwetsbare mannen bij Stichting Seguro in Utrecht. Dit is de nieuwe stichting waar ook opvangproject Fanga Musow voor vrouwen en kinderen onder valt. Voorheen viel dit project onder Stichting Lauw-Recht (STIL).

Vaak kan STIL niet helpen en moeten mensen zichzelf zien te redden. Het probleem van de vele dakloze vluchtelingen is niet (meer) op te vangen door organisaties zoals STIL, kerken en particulieren. De nood is te groot, te ernstig, we kunnen te weinig oplossingen bieden en het gaat om te veel mensen. Het probleem is door het verslechterde beleid en de toegenomen opsporing heel erg verergerd, wat betreft de ernst van de noden als ook het aantal mensen dat nergens anders terecht kan. Dit komt ook doordat organisaties elders gesloten zijn of vaak een 'cliëntenstop' hebben. Dat betekent dat ze dan geen nieuwe mensen kunnen helpen.

Ook STIL zelf zag zich af en toe genoodzaakt tegen mensen te zeggen dat we niets konden doen omdat onze menskracht al volledig ingezet was voor noodhulp, medische en juridische begeleiding aan mensen die we eerder ontmoetten. Dit vonden we een zware beslissing en een vreselijk besluit. We hielpen in die perioden wel iedereen met medische zorg en verwijzing naar plaatsen waar mensen elders hulp konden krijgen. Ook maakten we veel uitzonderingen voor de allerkwetsbaarste mensen.

Sinds de zomer van 2011 mogen daklozen zonder verblijfsvergunning niet meer in de nachtopvang slapen (de NOIZ en Sleep Inn in Utrecht). In andere steden was dit al eerder het geval. Door de vele 'geklinkerde' vluchtelingen in het hele land, was (en is) de druk op Utrecht enorm. Gelukkig wordt in de praktijk vaak een uitzondering gemaakt voor aantoonbaar psychisch zieke mensen en kwetsbare vrouwen. Zij mogen nog wel in de Sleep Inn (nachtopvang voor daklozen) slapen.

Wel zijn daar helaas onvoldoende bedden. Dit betekent dat mannen die nog wel toegang hebben, toch vaak meerdere nachten buiten slapen. De mensen die geen toegang (meer) hebben, zitten elke nacht met dit probleem. Ze kunnen werkelijk **nergens** slapen. Zo is het verboden in een park of op een station te slapen.

Protest van dakloze vluchtelingen tegen het weigeren van de toegang tot de daklozen-nachtopvang. Yasin in gesprek met de burgemeester voor het stadhuis in Utrecht, juli 2011.

Foto: Bas de Meijer

Het weigeren van mensen tot de daklozenopvang ervaren STIL en de mensen zelf als een zeer schrijnend probleem dat mensen dwingt tot een mensonwaardig bestaan. STIL is van mening dat daklozen daklozen zijn en dat geen onderscheid dient te worden gemaakt tussen de ene of de andere dakloze. Extra ernstig is dit probleem in onze ogen voor onze doelgroep die niet mag werken, niet 'legaal' mag wonen, (meestal) geen bijstand kan krijgen, nergens kan en mag slapen en veelal ook niet kan vertrekken uit Nederland.

STIL probeert hier dagelijks via allerlei wegen oplossingen voor te verzinnen en vinden, zowel praktisch -met hulp van particulieren, kerken en krakers- als via politiek en publiciteit.

Na 37 telefoontjes een slaapplek

Mensen die nog wel in de nachtopvang voor daklozen 'mogen' slapen, hebben niet altijd een plek. Zij moeten elke ochtend om 10u30 'inbellen' bij de Sleep Inn. Op datzelfde tijdstip doen vele tientallen andere daklozen dat ook. Hulpverleners mogen normaal gesproken niet voor cliënten bellen.

Bij hoge uitzondering mag STIL een jongen die er psychisch niet best aan toe is, helpen met inbellen. Zo kon hij een keer na 37 telefoontjes met twee telefoons (eerst 36 keer in gesprektoon, de 37e keer nam iemand op) een slaapplek reserveren bij de Sleep Inn. Als het niet lukt erdoorheen te komen, moeten mensen maar zien hoe ze de nacht doorbrengen. Sommige cliënten gaan dan naar het station. Daar is het echter verboden te slapen.

Zo kon het gebeuren dat Y. vijf nachten niet geslapen had toen hij met STIL bij de arts van Altrecht kwam. Die zei dat slaapgebrek de psychische klachten kan verergeren. De medicijnen werken minder goed. Gelukkig heeft hij intussen opvang in een AZC gekregen dankzij STIL, de advocaat en een juridische procedure.

Avondwandeling biedt kijkje in het leven van dakloze vluchtelingen

Onder de naam 'Grenzeloos Ontmoeten' organiseren verschillende hulporganisaties voor vluchtelingen en ongedocumenteerden in Utrecht samen avondwandelingen door de stad. Bezoekers worden rondgeleid langs plaatsen waar vluchtelingen hulp krijgen of verblijven nadat ze uitgeprocedeerd op straat belanden.

Vluchtelingen en hulpverleners vertellen hun verhaal. Zo vertelden tijdens de laatste wandeling cliënten van STIL over hun eigen

ervaringen op drie verschillende locaties: in het park waar een van hen echt geslapen heeft, voor de NOIZ, de nachtopvang voor daklozen, en in STIL. Ook vertelde een medewerker over het dagelijks werk. Veel deelnemers reageerden heel positief. Zo kreeg STIL per mail de volgende reactie van een deelnemer:

"Ik vond de nachtwandeling laatst echt super! Heel goed om op deze manier meer over de problematiek rondom vluchtelingen te weten te komen en ook om de mensen zelf te leren kennen. Wat mij betreft mag dit vaker, om de kloof tussen (dakloze) vluchtelingen en Utrechtse te overbruggen!"

Meer informatie: Kijk op www.grenzeloosontmoeten.nl.

Via deze site kun je opgeven voor een volgende wandeling.

Hoofdstuk 2

Medische hulp

Lotte is full-time verpleegkundige. Behalve op de woensdag-ochtenden. Die houdt ze vrij om vrijwillig op het medisch spreekuur van STIL te werken.

2.1 Inleiding

Wat doet STIL aan medische hulp en om hoeveel mensen gaat het?

STIL helpt mensen zonder verblijfsvergunning die zich niet kunnen en mogen verzekeren tegen ziektekosten, toch de nodige zorg te verkrijgen. Dit door te verwijzen, bemiddelen, informeren en mensen te begeleiden. Bij bemiddelen gaat het enerzijds om verkrijging van zorg, anderzijds om afhandelen van medische facturen. Informeren gebeurt richting cliënten, artsen en zorgverleners. Zij weten vaak niet dat het mogelijk is zorg te krijgen als patiënt en zorg vergoed te krijgen als zorgverlener. Begeleiding vindt met name plaats als cliënten er psychisch of lichamelijk zo slecht aan toe zijn dat ze niet zelfstandig naar een arts kunnen of als ze de taal onvoldoende spreken en geen tolk geregeld kan worden. In totaal werden 335 mensen geholpen, het betrof 868 verwijzingen, meestal waren dit afspraken met artsen, door STIL gemaakt.

Medische hulp in aantallen

Aantallen verwijzingen eerstelijnszorg:

Huisarts	335
Tandarts	137
Apotheek	239
Saltro (laboratorium)	29
Verloskundige	14
Kraamzorg	2
Kaakchirurg	4
Mondhygiëniste	-
Fysiotherapie	3
Overig	-
Totaal	763

Aantallen verwijzingen tweedelijnszorg

Ziekenhuis/specialist	64
Altrecht	27
Totaal	91

Aantal verwijzingen Opvangproject Fanga Musow

(Getallen Fanga Musow zijn alleen van het eerste half jaar*)

Huisarts	5
Tandarts	3
Ziekenhuis	3
Altrecht	2
Verloskundige	1
Totaal	14

Totaal aantal verwijzingen STIL + Fanga Musow	868

Aantal personen bij STIL verwezen	327

Aantal vrouwen bij Fanga Musow verwezen	5
Aantal kinderen bij Fanga Musow verwezen	3
Totaal aantal personen STIL + Fanga Musow	335

Aantal bemiddelingen rond ziekenhuisrekeningen	226

*De cijfers van Fanga Musow van het tweede half jaar van 2012 zijn niet meegeteld, het project is toen zelfstandig verder gegaan onder de nieuwe stichting Seguro viel toen niet meer onder STIL.

2.2 De praktijk

Medische verwijzing en bemiddeling door STIL:

Onverantwoorde situaties door gebrek medicijnen en zorg

STIL heeft heel veel te maken met uitgeprocedeerde vluchtelingen die op straat gezet zijn zonder recht op verzekeringen of werk, die zelf niet weten dat ze toegang hebben tot medische zorg. Ze hebben vaak dringend medicijnen nodig. Ook gebeurt het regelmatig dat mensen op straat gezet worden die in grote psychische nood verkeren, die zwanger zijn, of zonder medische zorg in levensgevaar verkeren.

Voor de meeste eerstelijnszorg kan vergoeding geregeld worden via het College van Zorgverzekeringen (CVZ, www.cvz.nl > zorg aan onverzekerbare vreemdelingen) bijvoorbeeld voor huisartsenzorg, medicijnen, verloskundige en noodzakelijke ziekenhuiszorg. We werken daarvoor samen met huisartsen in de eigen wijk (waar de logeer/opvangplek is), verloskundigen in eigen wijk, een vaste apotheek ('t Gouden Hert) en een vast ziekenhuis (Diaconessenziekenhuis). Ook met Altrecht voor de geestelijke gezondheidszorg en met specialisten elders in het land. Tandartszorg wordt niet vergoed. Voor deze zorg, evenals voor prothesen en fysiotherapie, werft STIL apart fondsen.

Foto: Koné met kiespijn

Te weinig hulp bij kiespijn

Een tiental tandartsen helpt één keer per maand iemand gratis en sommige artsen geven daarnaast nog korting. Toch is er voor mensen zonder verblijfsvergunning een groot gebrek aan tandartshulp.

Zelfs als we artsen geld aanbieden, weigeren ze vaak te helpen. Ze hebben het te druk of vinden onze klanten lastig.

Ander probleem is dat deze zorg sinds 2009 niet meer vergoed wordt. Omdat deze mensen zich niet mogen verzekeren, niet mogen werken en geen bijstand kunnen krijgen, is dit een serieus probleem. STIL werft het hele jaar door fondsen hiervoor.

2.3 Toename ernst van de medische nood

STIL signaleerde in 2012 een toename van het aantal mensen dat in onze ogen in een volstrekt onverantwoorde, zorgelijke en soms zelfs levensbedreigende situatie terecht kwam doordat ze op straat gezet waren (meestal als uitgeprocedeed vluchteling, soms nog in procedure) waarbij er onvoldoende nazorg geregeld was in de zin van uitleg over waar en hoe de nodige medicijnen en zorg te krijgen.

Hierdoor ontmoetten we in 2012 relatief veel mensen in schrijnende medische situaties. Dit is op zich altijd al het geval geweest bij STIL, echter de ernst van de medische nood en het aantal mensen in de problemen zijn toegenomen. Dit vinden wij zeer zorgwekkend. Het ging bijvoorbeeld om mensen met ernstige suikerziekte, erge pijnklachten of in erg verwarde (kwetsbare) toestand.

Op straat gezet zonder medicijnen: Levensgevaarlijk

M. is in april op straat gezet zonder medicijnen. Omdat hij ernstige suikerziekte heeft, is dat levensgevaarlijk. Hij klopte bij STIL aan en kreeg zo de nodige medische zorg. Net op tijd, want bij de daklozenopvang was hij al een keer zomaar flauwgevallen. Zonder medicijnen kun je in coma raken en zelfs dood gaan, vertelt een ervaringsdeskundige.

M. heeft nu wel de nodige medicijnen maar zijn suikerniveau is nog veel te hoog. Hij kan bij een specialist terecht. Hiermee lijkt het grootste gevaar geweken. Ook kan hij naar het Utrechtse Diaconessenhuis.

Hij vertelt dat hij uit detentiecentrum Rotterdam op straat gezet is nadat hij daar zes maanden vast zat om het land uitgezet te worden. Dat is niet gelukt.

Veel cliënten van STIL hebben door hun ervaringen als vluchtelingen in het land van herkomst, gecombineerd met wat hen hier in Nederland overkomt na afwijzing van hun asielverzoek, ernstige psychische problemen. Afgelopen jaar is de ernst van de problematiek alsook het aantal mensen in psychische nood opnieuw toegenomen. Zeer regelmatig moest de crisisdienst op kantoor langskomen. Soms ontstonden elke week of zelfs meerdere keren per week situaties waarbij cliënten erg in de war en angstig waren en de sfeer op het hele kantoor hierdoor enorm beïnvloed werd.

Deze ervaringen vormden aanleiding voor het organiseren van een introductie cursus in december over psychische ziektebeelden, hoe die te herkennen en hoe te handelen. Die werd gegeven door een medewerker van de crisisdienst van Altrecht voor medewerkers en vrijwilligers van STIL en het ex-AMA-team van VluchtelingenWerk Midden-Nederland. De begeleiding van mensen in psychische nood kostte STIL veel menskracht, tijd en energie. Dit vinden we echter wel heel erg noodzakelijk werk.

In onze ogen was het, vooral voor mensen met ernstige psychische klachten, onverantwoord ze op straat te zetten en laten rondzwerven, zonder enige vorm van inkomen, steun, medicijnen en zorg. Gelukkig kon STIL hier veel nuttigs doen. Maar wat wij dagelijks signaleerden, ging ons veel te ver.

Samen met andere organisaties en advocaten is daarom, op initiatief van onze collega-organisatie ASKV uit Amsterdam, eind van het jaar bij de landelijke politiek aangekaart dat er onwenselijke situaties ontstonden die in strijd waren met de door de Tweede Kamer aangenomen 'motie Spekman' die mensen in medische procedure opvang had moeten bieden. Dit leidde echter niet tot verbeteringen in deze problematiek.

In medische procedure vaak geen opvang

Een twaalftal organisaties waaronder de Vereniging Asieladvocaten en Juristen Nederland (VAJN) en diverse vluchtelingenorganisaties diende in december op initiatief van het Amsterdamse ASKV een klacht in tegen de uitvoering van de motie Spekman. STIL ondertekende deze.

Volgens deze Kamerbreed gesteunde motie (januari 2010) moeten vluchtelingen die op straat staan, opvang krijgen als ze heel ernstige psychische of andere gezondheidsproblemen hebben. Ook al tijdens de behandeling van hun aanvraag voor tijdelijk verblijf ('uitstel van vertrek') wegens medische nood situatie of medische behandeling.

In praktijk komt daar echter weinig van terecht, zo ervaart ook STIL regelmatig. "Wij zien een groep zieke mensen op straat leven van wie het nooit de bedoeling kan zijn geweest dat zij niet in aanmerking komen voor opvang. Dit leidt tot mensonterende situaties in Nederland, met het risico op calamiteiten", schrijven de hulpverleners en advocaten.

Hoofdstuk 3

Juridische hulp

'Dit beleid creëert bewust slachtoffers om Nederland voor vluchtelingen onaantrekkelijk te maken', zegt Leo. Hij is gepensioneerd en juridisch vrijwilliger bij STIL. Samen met zijn vrouw vangt hij regelmatig mensen op in zijn huis.

3.1. Inleiding

Wat voor juridische steun geeft STIL en aan wie?

STIL gaf in 2012 aan meer dan 460 mensen zonder verblijfsvergunning advies en begeleiding op juridisch gebied. Die juridische bijstand varieerde van eenmalig advies tot intensieve begeleiding. Ook werd aan bijna 400 mensen informatie en advies over rechten en mogelijkheden in het algemeen gegeven.

Dit waren voor het grootste deel (95%) mensen die als vluchteling naar Nederland gekomen zijn en afgewezen op straat beland zijn (zie uitleg verderop). De anderen waren migranten in nood, bijvoorbeeld slachtoffers van relatiegeweld of mensenhandel, arbeidsmigranten, mensen die hier wegens huwelijk of relatie zijn komen wonen of mensen die om andere redenen in de problemen zijn gekomen. Bij het medisch spreekuur kwamen relatief meer mensen met een niet-asielachtergrond (40%).

Juridische hulp in aantallen

Aantallen juridisch advies en begeleiding	
	Aantal mensen
Juridisch advies en begeleiding spreekuur	253
Juridisch advies en begeleiding telefoon en mail*	213
Totaal	466

Aantallen algemeen advies en begeleiding	
	Aantal mensen
Algemeen advies en begeleiding spreekuur	259
Algemeen advies en begeleiding telefoon en mail	137
Totaal	396

*Het aantal eenmalige korte hulpacties per telefoon, per mail of op kantoor wordt niet altijd even goed geregistreerd, dit is dus vermoedelijk een erg lage schatting. Ook de hulp aan mensen die geen cliënt zijn geworden maar wel zijn doorverwezen, worden niet altijd geregistreerd.

Sociaal-juridische vrijwilliger Leo: 'Hypocriet beleid'

Leo is vrijwillig sociaal-juridische begeleider bij STIL. Hij en zijn vrouw vangen daarnaast regelmatig mensen op in hun huis. Zo kregen recentelijk twee door hen opgevangen dakloze vluchtelingen, alsnog asiel.

Leo: "Sinds ik betrokken ben geraakt bij mensen uit Joegoslavië en de werkgroep *Starimost* zag ik dat Nederland een hypocriet asielbeleid voert. De werkgroep volgde een politieke route, maar ik werd ook geconfronteerd met de persoonlijke problemen van vluchtelingen. Velen werden ondanks Srebrenica toch teruggestuurd. Voor de tweede keer verraden".

"Ik ben van mening dat ieder mens een eigen verantwoordelijkheid en geweten heeft. Dus uiteindelijk zijn de keuzes die je maakt individuele afwegingen. Mijn afweging is dat ik van mening ben dat in het huidige vreemdelingenbeleid bewust slachtoffers worden gecreëerd om Nederland voor vluchtelingen onaantrekkelijk te maken. Het staat ook bijna letterlijk in de toelichting (van wetsteksten, red). Dat is verwerpelijk en daarom ben ik gemotiveerd om dit werk te doen".

3.2 De praktijk

Juridische begeleiding STIL leidt regelmatig tot opvang

Asiel- en toelatingsbeleid stelt 'onmogelijke' eisen

Het is in Nederland niet makkelijk asiel te krijgen omdat je van alles en nog wat moet bewijzen en liefst nog een identiteitsdocument op zak moet hebben, niet de gewoonte van de meeste vluchtelingen die hun land verlaten omdat ze vrezen voor vervolging. STIL probeert vluchtelingen te helpen alsnog erkend te worden. Soms lukt dit, soms leidt het tot opvang, of verkrijgen van rechten. Vaak hebben mensen echter geen juridisch perspectief.

De meeste mensen die bij STIL voor hulp aankloppen zijn als vluchteling in Nederland gekomen en hun asiolverzoek is afgewezen, sommigen procederen nog. Ze zijn na een week, na maanden- of jarenlang verblijf in Nederland (onuitzetbaar) op straat gezet. Dit is bij de meesten het geval, bijvoorbeeld Somaliërs, Irakezen en Iraniërs. Ook is een kleine groep mensen ondergedoken uit angst voor uitzetting, bijvoorbeeld naar Afghanistan, waarnaar regelmatig gedwongen uitzettingen plaatsvinden, maar ook naar Armenië en Guinee.

De mensen zijn op straat gezet vanuit asielzoekerscentra (AZC's) aanmeldcentra (AC's, de plaatsen waar mensen asiel kunnen vragen), VBL's (Vrijheidsbeperkende Locaties, de centra waar Justitie mensen beweegt terug te keren) en vreemdelingendetentie (waar mensen ter uitzetting voor onbepaalde tijd opgesloten zitten).

Zij komen uit alle delen van de wereld. In 2012 zagen we bij STIL bijvoorbeeld mensen afkomstig uit Somalië, Guinee, Ethiopië, Eritrea, Sudan, Congo, Liberia, Nigeria, Togo, Benin, Sierra Leone, Afghanistan, Iran, Irak, Armenië, China, Algerije, Centraal Afrika en Ivoorkust.

We onderzoeken dan welke juridische mogelijkheden iemand nog heeft. Zo kan door middel van het zoeken van nieuw bewijs iemand soms alsnog asiel aanvragen. Daarbij werken we samen met advocaten, artsen en mensenrechtenorganisaties. We werven fondsen voor de nodige kosten zoals voor het verzenden en verkrijgen van documenten, reiskosten naar de ambassade, het laten doen van onderzoek en procedurekosten. De genoemde kosten en ook reiskosten naar advocaten en rechtbanken worden voor een deel uit subsidie betaald, voor een deel uit donaties van fondsen en particulieren (*zie ook hoofdstuk 5*).

Alsnog asiel politiek actieve vrouw

M. stond twee jaar geleden bij STIL op de stoep met een tasje, ze was uitgeprocedeerd, op straat gezet en had in een bushokje geslapen. "Ik wist niets van Nederland. Toen ik asiel vroeg, werd ik al na zes weken op straat gezet". Ze moest het land verlaten. "De IND geloofde niet dat ik problemen had in mijn land en voor de oppositie actief was, ik geloof dat ze mijn partij niet eens kenden. Ik had geen bewijzen, ik werd ook afgewezen omdat ik geen identiteits- en reisdocumenten bij me had. Ik werd op straat gezet. Een vrouw vond me op het station en bracht me bij STIL.

M. ging van de ene opvangplek naar de andere. "Ik was wel een beetje bang maar waar kon ik anders heen?", vertelt ze twee jaar later. Intussen verdiepte juridisch medewerker Karlien van STIL zich in de zaak. Met hulp van deskundige artsen en landenexperts van een mensenrechtenorganisatie diende M. een nieuw asiolverzoek in. Ook met een bewijsdocument uit haar land. Zo kon ze aantonen dat ze wel degelijk gevaar zou lopen bij terugkeer. Ze kreeg alsnog asiel.

Ook kan geprobeerd worden aan te tonen dat in het land van herkomst geen medische behandeling mogelijk is, dat iemand om medische redenen niet kan reizen en via die weg een tijdelijke verblijfsstatus verkregen kan worden (uitstel van vertrek). Daarnaast helpt STIL mensen in procedures om verblijf bij gezin, kinderen of partner te regelen. Ook steunen we vrouwen die slachtoffer zijn van mensenhandel (gedwongen prostitutie).

Behalve met het verkrijgen van asiel of een verblijfsvergunning, probeert STIL regelmatig, in samenwerking met advocatenkantoor Fischer uit Haarlem, toegang tot voorzieningen voor mensen zonder verblijfsvergunning te verkrijgen waar ze 'normaal' wegens hun status geen toegang toe hebben, zoals bijstand of opvang.

Advocaat Pim Fischer: "Een kind in het water dat bijna verdrinkt, haal je eerst uit het water, dan pas vraag je om papieren. Maar gaat het niet in Nederland. Hier wordt eerst om je legitimatie gevraagd".

Zie www.fischeradvocaten.nl

*Fischer aan het werk
Foto: Ad Nuis*

Samen met dit advocatenkantoor gaf STIL in 2012 cursussen voor collega's van andere organisaties, zodat zij ook leren hoe mensen zonder verblijfsvergunning toegang tot voorzieningen kunnen proberen te krijgen. Voor eigen medewerkers heeft STIL introductiecursussen georganiseerd met mr Norma Fötsch van het kantoor van Pieters Advocaten. Met dit kantoor werken we al vanaf de begintijd van STIL samen.

Veel mensen die bij STIL komen, hebben geen juridisch perspectief. Daarbij is het vaak zo dat de beoordeling van hun asielverzoek in onze ogen niet zorgvuldig of menswaardig genoeg gebeurd is. Vaak wordt een onevenredige bewijslast op de schouders van de vluchtelingen gelegd, met andere woorden: ze kunnen onmogelijk bewijzen dat ze wel degelijk te vrezen hebben voor vervolging bij terugkeer. Ook zijn er vaak meningsverschillen over waar mensen vandaan komen. Justitie meent door middel van taalanalyses te kunnen bepalen dat iemand uit veilig gebied komt, contra-analyses geven echter vaak een tegengesteld resultaat. Er is veel kritiek op het gebrek aan onafhankelijke deskundigen bij de asielbeoordeling door de IND.

STIL maakt regelmatig mee dat mensen in ernstige psychische nood, geen positief antwoord krijgen op hun verzoek om 'uitstel van vertrek' wegens medische behandeling of medische nood. Ze worden dan opnieuw de straat opgestuurd. De strenge, zelfs veelal 'onmogelijke' toelatingsnormen boden veel zieke cliënten geen kans op legalisering. Toch kregen meerdere cliënten in 2012 wel opvang en uitstel van vertrek op medische gronden door tussenkomst van STIL en niet te vergeten artsen en advocaten.

Slecht nieuws voor Afrikaanse man in psychische nood

Soms lukt het ons om iemand tijdelijk rechtmatig in Nederland te laten zijn. 'Uitstel van vertrek', noemt de IND dat. Meestal wegens medische redenen. Een van de redenen waarom cliënten uitstel van vertrek verleend krijgen, is opname in een psychiatrische kliniek. Eén cliënt van ons is nu al jaren in behandeling voor zijn psychische klachten. Hij is psychotisch en heeft door traumatische gebeurtenissen in Guinee last van posttraumatische stress. Regelmatig wordt hij opgenomen, waarna een periode van 'uitstel van vertrek' volgt. Zodra we die echter proberen te verlengen, vindt de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) dat hij terug kan naar Guinee, Daar zou namelijk een psychiater zijn. Of hij daar daadwerkelijk gezien kan worden, wordt niet gecheckt. Of hij zelfstandig de weg naar die arts weet te vinden, is niet belangrijk. Of hij kan betalen voor de behandeling doet niet terzake. Er is een psychiater dus hij kan terug, zo redeneert de IND. Zo wordt een zieke man al jaren zijn recht om in Nederland te blijven onthouden.

We maken ook vaak mee dat het mensen door de Nederlandse toelatingsnormen heel erg moeilijk -zoniet onmogelijk- wordt gemaakt (toestemming te krijgen) te verblijven bij geliefden zoals partner en kinderen. Sommige mensen kunnen we gelukkig wel helpen bij hun familie te mogen wonen

Hoofdstuk 4

Totaalplaatje, ontwikkelingen en overige activiteiten

Emmaus Haarzuilens is een oude trouwe donateur van STIL. We krijgen kleding, noodzakelijke spullen en geld. Soms staan we er op een feestmarkt (zie foto), of krijgen we de opbrengst van zo'n markt

4.1 Inleiding

Hoeveel mensen hielp STIL totaal in 2012 en doet STIL nog meer dan hulpverlening?

In totaal hielp STIL meer dan 700 mensen in 2012. Zie onderstaande tabel. We houden er bij deze telling rekening mee dat veel mensen met meerdere hulpvragen bij ons kwamen. Dit aantal vormt het totaal van het aantal juridisch geholpen mensen (466 personen) + het aantal medisch geholpen mensen dat *niet* juridisch geholpen werd (237 personen).

In dit hoofdstuk meer informatie over ontwikkelingen, lobby, samenwerking, activiteiten en actie. Gevolgd door een financieel hoofdstuk en een slotwoord.

Totaal aantal mensen geholpen door STIL

	Totaal aantal Verwijzingen	Totaal aantal mensen
Totaal aantal medisch	854	327
Totaal aantal juridisch		466
Totaal aantal algemeen		396
Totaal aantal opvangverzoeken		221
Totaal aantal opvang geboden		207
Totaal aantal verzoeken financiële steun		206
Totaal aantal financiële steun geboden		172

4.2 Ontwikkelingen en samenwerking

We signaleerden in 2012 opnieuw een dramatisch hoog aantal 'geklinkerde' vluchtelingen, die (meestal) onuitzetaar op straat gezet zijn en niet in eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Zeer ernstig vonden en vinden wij dat deze dakloze vluchtelingen met onvoldoende eigen netwerk niet 'erkend' worden als dakloze en geen toegang meer krijgen tot de nachtopvang voor daklozen. Gelukkig kunnen de meest kwetsbaren in Utrecht daar nog wel terecht, maar er is onvoldoende plaats (zie ook hoofdstuk 1).

Het grote aantal dakloze vluchtelingen dat op onze stoep stond en daarnaast nog de al veel langer in Nederland wonende arbeidsmigranten die eerder zelfredzaam waren en nu niet meer zelfstandig kunnen overleven, maakten het werk erg moeilijk en zwaar. Help je iedereen, dan heb je onvoldoende tijd om één individu daadwerkelijk voldoende zorgvuldige begeleiding te bieden, eigenlijk heb je dan dus voor niemand voldoende tijd. Maar stel je grenzen en weiger je soms mensen te helpen omdat je aan je limiet zit, dan betekent het dat je mensen wegstuurt die (vaak) nergens anders terecht kunnen. Die echt in nood verkeren. Sommige collega-organisaties in het land ervaren ditzelfde vreselijke dilemma.

Uiteindelijk besloten we wegens de grote onmogelijke werkdruk, met name voor de sociaal-juridisch medewerkers, om enige tijd geen nieuwe cliënten aan te nemen. Belangrijkste reden daarvoor was dat we serieuze aandacht en tijd wilden steken in de cliënten die we al in begeleiding hadden, die ook ontzettend noodzakelijke zorg nodig hadden. Deze zogenoemde 'cliëntenstop' duurde van september tot en met december. Ook hadden we al eerder in het jaar momenten dat we 'nee' hebben gezegd tegen 'nieuwe' mensen. Dit doen we altijd met heel grote tegenzin.

Maar.... STIL zou STIL niet zijn als we in die tijd niet voor veel mensen een uitzondering maakten en hen toch geholpen hebben. Het ging daarbij steeds om de meest kwetsbare mensen. Zorgelijk vonden we dat we veel iets minder kwetsbare mensen die ook geen kant op konden, weg moesten sturen. We gaven hen wel medische hulp en informeerden hen bijvoorbeeld over de mogelijkheden in de stad eten te vinden of elders hulp te vragen. Tijdens de cliëntenstop werkten we aan vrijwilligerswerving en aan het ontwikkelen van een 'betere' werkwijze die in 2013 van start ging.

Een zeer ernstige ontwikkeling vinden wij dat meer en meer particulieren die een geliefde of medemens in nood een slaapplek bieden de klos zijn. Zo houdt bijvoorbeeld de belastingdienst bij mensen met een (geregistreerde) inwonende partner zonder verblijfsvergunning alle toeslagen in. Dit leverde een aantal mensen grote financiële problemen op doordat ze hierdoor nauwelijks hun huur, andere vaste lasten en dagelijks eten meer konden betalen. Ook had dit tot gevolg dat mensen uit angst voor de gevolgen niet meer bij geliefden of gezin konden wonen.

Dit alles in het kader van een uitrook- of ontmoedigingsbeleid. Wij constateerden echter dat mensen hierdoor niet verdwenen uit Nederland maar enkel meer in humanitair schrijnende omstandigheden terecht kwamen. Ook mensen die al jaren zonder verblijfsvergunning in Nederland wonen en voorheen zelfstandig konden overleven, hebben het nu veel moeilijker door de aangescherpte controles op woon/werkgebied maar ook op het station en op straat.

Een van de redenen dat mensen ondanks dit uitrookbeleid niet zomaar uit Nederland vertrekken, is het feit dat het asiel- en toelatingsbeleid, zo menen wij, dermate ernstig inhumaan en 'onmogelijk' is dat we veel te maken hebben met mensen die in onze ogen onterecht geen bescherming of een verblijfsvergunning krijgen, even afgezien van onze visie dat we liever helemaal geen onderscheid zouden zien tussen mensen met en zonder verblijfsvergunning... In onze ogen worden het vluchtelingenverdrag van Genève en andere internationale verdragen (zoals die van de rechten van de mens en het kind) niet door Nederland gerespecteerd. *Zie ook* hoofdstuk 3 en het slotwoord.

Andere reden dat mensen niet terugkeren, hoe moeilijk ze het hier ook hebben, is het feit dat velen geen reisdocumenten kunnen regelen voor de terugreis. Daarvoor is de hulp nodig van de autoriteiten van hun land van herkomst. De onmogelijkheid om aan reisdocumenten te komen, is ook de reden dat deze mensen niet door Justitie het land uitgezet (kunnen) worden.

Vaak hebben onze cliënten te maken (gehad) met meerdere keren opsluiting in vreemdelingendetentie. Hier zitten mensen onschuldig, voor onbepaalde tijd. Deze gevangenschappen zijn zogenaamd bedoeld om hen het land uit te zetten maar ongeveer de helft van de mensen belandt na maandenlange opsluiting weer op straat. De opsluiting kan meer dan een jaar duren, onder slechte omstandigheden, en maakt mensen letterlijk kapot. Niet voor niets citeren we onze vrijwilliger Leo in hoofdstuk 3, die constateert dat het beleid bedoeld is om Nederland zo onaantrekkelijk mogelijk te maken zodat mensen bij voorbaat al niet zullen komen. Want het verwijderen van mensen als ze eenmaal hier zijn, lukt niet zo.

Clënten en bekenden van STIL protesteren in Amsterdam tegen de strafbaarstelling van onschuldigen

Foto: Jos van Zetten

Een ernstige ontwikkeling vinden wij ook de toenemende criminalisering en dreigende strafbaarstelling van 'illegaal verblijf'. STIL stond samen met het Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt (LOS) aan de wieg van de lobby tegen wat we het wetsvoorstel 'eens illegaal altijd illegaal' noemen. Deze wet is in 2013 helaas wel van kracht geworden maar dankzij de lobby zijn er allerlei uitzonderingscategorieën waarvoor de regel niet geldt dat 'eerder illegaal verblijf in Nederland' tegen geworpen kan worden bij de aanvraag van een verblijfsvergunning.

Rondom dit wetsvoorstel is een landelijke samenwerking ontstaan met verschillende (collega)organisaties uit het land en andere betrokkenen, bijvoorbeeld uit de kerkelijke hoek, die gezamenlijk lobby voert. Deze groep is zich later gaan richten op lobby tegen de voorgenomen strafbaarstelling van illegaal verblijf. Zie **www.geen strafbaarstelling.nl**. De strafbaarstelling staat sindsdien serieus ter discussie.

Er zijn nu al andere ernstige maatregelen van kracht die in onze ogen vergelijkbaar zijn met de strafbaarstelling. Zo kunnen sinds januari 2012 al een 'inreisverbod' krijgen. Dit kan opgelegd worden bij de aanvraag en afwijzing van een asielerzoek of verblijfsvergunning, of als iemand 'aangetroffen' wordt in de illegaliteit. Ze krijgen dan te horen dat ze (na vertrek uit Nederland) de komende jaren niet meer hier mogen komen, laat staan een verblijfsvergunning krijgen, en ook krijgen ze een hoge boete. Dit lijkt al op strafbaarstelling omdat de boete niet betaald kan worden zonder inkomen, dus krijgen mensen een strafblad en kunnen ze opgesloten worden in de strafgevangenis, niet in vreemdelingenbewaring. Opsluiting in vreemdelingendetentie -voor onbepaalde tijd- kon al. Hier heerst een soberder regime terwijl het gaat om mensen die niet vastzitten wegens strafbare feiten.

In de landelijke lobby heeft STIL meestal een kleine rol maar STIL probeert wel zoveel mogelijk haar lokale bijdrage te leveren en waar mogelijk mee te werken aan publiciteit en acties. STIL neemt tevens deel aan vergaderingen van het landelijke Platform Migranten Zonder Verblijfsvergunning (PMZV).

Op lokaal niveau werkt STIL intensief samen met collega's waarmee we ook in een hulpverlenersoverleg zitten. Dat zijn o.a. VluchtelingenWerk (o.a. het ex-AMA-team) de vrouwenopvanghuizen Huize Agnes en Fanga Musow en kerken, bijvoorbeeld van de Oecumenische Diaconale Utrechtse Werkgroep OMDUW en het buurtpastoraat Kanaleneiland. Buiten dit overleg ook met ondermeer zorgverleners, artsen, daklozen- en vrouwenorganisaties. En ook met de hierna genoemde vestigingen van Emmaus en het Utrechtse Hostel Strowis.

Zestien jaar solidariteit van Emmaus

Sinds het begin van het bestaan van STIL krijgen onze cliënten en de organisatie geweldige en onmisbare steun van Emmaus Haarzuilens en Emmaus Domstad (Lombok en Parkwijk). Zo krijgen we bijvoorbeeld van Emmaus Haarzuilens jaarlijks een bedrag voor hulpverlening. Ook Emmaus Domstad springt in nood financieel en materieel bij. Beide Emmaus-vestigingen steunden de zelforganisatie Vluchtelingen op Straat, financieel en materieel, bij de eerste acties en tentenkampen in Ter Apel in 2011 en 2012. Ook steunden ze onze activiteiten van het Project Utrechtse Lente van en voor vluchtelingen.

Bij het ontstaan van ons opvanghuis Fanga Musow gaf Emmaus Haarzuilens steun bij de inrichting van kamers. Ook als een van onze cliënten een opvangplek of kamer elders vindt, mogen we vaak ofwel tegen goedkoop tarief of gratis een bed, matras, beddengoed, of enkele meubels ophalen. En als mensen een jas, trui, schoenen of andere elementaire zaken nodig hebben, mogen we ze een 'garantstelling' voor Emmaus meegeven en vervolgens ontvangen we nooit de rekening.

De jaarlijkse donatie die in 2012 van Emmaus Haarzuilens kwam, is besteed aan daklozensteun.

Emmaus bedankt !

<http://www.emmaus-utrecht.nl/>

Hostel Strowis biedt goedkoop onderdak in nood

Als we enkele dagen of een week onderdak nodig hebben voor iemand die echt niet op straat kan blijven of niet in de nachtopvang kan of mag verblijven, bellen we *low-budget hostel* Strowis. Als er plek is, mogen mensen daar tegen goedkoper tarief slapen.

Vrijwilligers en medewerkers van Strowis, hartelijk dank !

<http://www.strowis.nl>

4.3 Activiteiten en acties

Een nieuwe en belangrijke samenwerkingspartner is het Ubuntuhuis

op de Vleutenseweg. Sinds ongeveer halverwege 2012 mochten we onze activiteiten van het activiteitenproject Utrechtse Lente, daarheen verplaatsen. Het Ubuntuhuis heeft de rol van ons theehuis overgenomen maar dan uitgebreider. Vrijwel dagelijks kunnen onze cliënten hier terecht voor een dak, thee, koffie, een praatje, gebruik van tuin, keuken en wasmachine en tal van activiteiten, al dan niet samen met STIL georganiseerd. Zo wordt op dinsdagen het kookproject georganiseerd waarbij onze cliënten warm eten koken om samen te eten. Ook is er (van Ubuntu zelf) een moestuin en kunnen mensen meedoen aan theater, creatieve activiteiten, sport, enzovoorts. De Nederlandse les die bij STIL plaatsvond is halverwege 2012 gestopt wegens gebrek aan vrijwilligers. Er was een warm afscheid en deelnemers kregen een 'certificaat'. In 2013 begonnen de lessen weer, bij Ubuntu, met nieuwe vrijwilligers.

We zijn heel erg blij met de samenwerking!

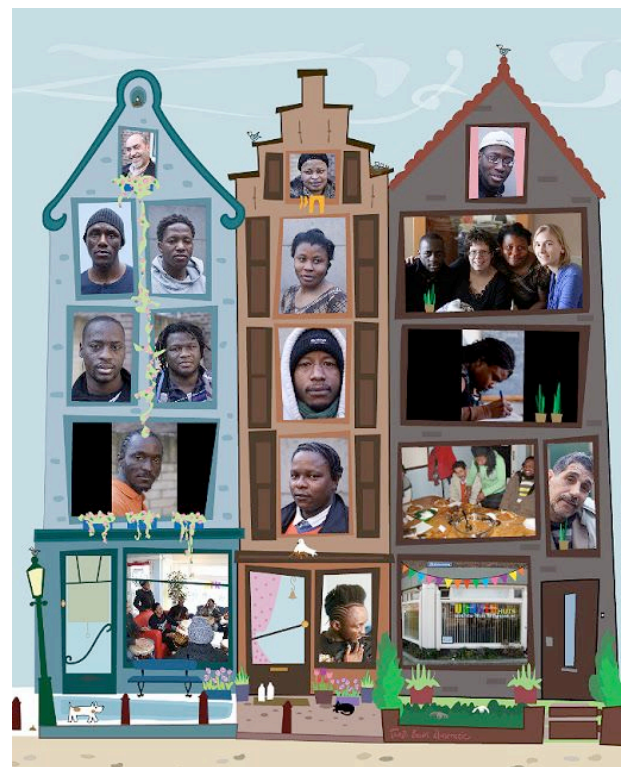
Ubuntu-medewerkers bedankt !

Af en toe heeft STIL een kraampje op een markt. Zo namen we, samen met Ubuntu, deel aan een markt in onze straat waar we hapjes en informatie presenteerden. Samen met de Nieuwe Kerk organiseerden we een kerstmaaltijd. Incidenteel vonden zwemactiviteiten plaats en fietsreparatie. Van ons activiteitenproject Utrechtse Lente is een apart jaarverslag te krijgen bij STIL. Dit project is bedoeld voor activering en 'empowerment'. Mensen kunnen vaardigheden aanleren, netwerken, actief zijn, ontspannen en plezier maken. Het Ubuntuhuis heeft verder een erg laagdrempelige inloop waardoor deelname aan de activiteiten gestimuleerd wordt.

In het theehuis van het activiteitenproject Utrechtse Lente is de zelforganisatie Vluchtelingen op Straat ontstaan.

STIL faciliteerde deze zelforganisatie van dakloze vluchtelingen door vergaderruimte, telefoon, computer en bankrekening beschikbaar te stellen. Ook steunde STIL (alleen met vrijwillige menskracht) met perscontacten en transport van materialen. De acties bereikten een hoogtepunt toen in mei 2012 het derde tentenkamp in Ter Apel uitgroeide tot een kamp met 388 vluchtelingen uit ondermeer Irak, Somalië, Eritrea, Ethiopië, Sudan, Afghanistan, Iran, enzovoorts.

De vluchtelingen zorgden met hun acties, dat ze op de politieke agenda kwamen en dat iedereen in Nederland nu weet dat er een grote groep mensen (onuitzetbaar) op straat staat en geen kant op kan. De discussie over dit probleem is nog niet voorbij. Op het moment van schrijven verblijven ongeveer 500 vluchtelingen in VBL's overal in het land en in gekraakte gebouwen in Amsterdam en Den Haag.

STIL deed de tweede helft van 2012 vrijwel niets meer aan steun voor de acties omdat we geen tijd hadden en veel anderen al steun boden. Wel werden de vertegenwoordigers van ± 400 uitgeprocedeerde Somaliërs gesteund, ondermeer in fondswerving voor hun lobby. Dit zijn onder andere de deelnemers aan het eerste tentenkamp. *Zie foto hiernaast.*

Eerste tentenkamp in de vrieskou, gestart door cliënten van STIL, met steun van Marianne Bathoorn uit Emmen, november 2011. Foto: Rob Huibers

Hoofdstuk 5

Geldzaken STIL

De Nieuwe Kerk en de Tuindorpkerk zijn samen vaste donateur van STIL.

Ook organiseren we samen activiteiten zoals het Kerstfeest in 2012. Daar werd samen gekookt, gegeten, een spelletje gedaan, gezongen en gedanst. *Zie foto.*

97

donateurs

STIL kreeg in 2012 steun van bijna 100 donateurs! Deze steun is onmisbaar en erg welkom voor de mensen zonder papieren die bij STIL aankloppen.

Van deze 97 donateurs geven 35 mensen een vast bedrag van 5, 10, 25 of 50 euro per maand, een persoon geeft 5 euro per week.

Anderen geven/gaven incidenteel bedragen tussen de 5 en 1750 euro, sommigen meerdere malen, soms voor een specifiek doel.

In 2012 gaven deze mensen samen in totaal meer dan **23.000** euro. Dit geld gebruikt STIL voor het betalen van leefgeld en andere noodzakelijke uitgaven van onze cliënten zoals reispeld naar medische of juridische afspraken, verzorgingsproducten, 'garantstellingen' voor eten en slapen bij daklozeninstellingen, in een enkel geval voor onderdak elders. Soms voor medische of juridische uitgaven die niet op een andere manier te financieren zijn.

**Donateurs,
hartelijk dank !!**

Burkens' jubileert

Onze trouwe donateur Burkens' Stichting gaf in 2012 een extra donatie van **5000** euro wegens haar honderd-jarig jubileum en uit waardering voor ons werk. **Dank!**

Fondswerving voor individuele noden

Voor hoge individuele uitgaven vooral op medisch en juridisch gebied, doen we aparte fondswerving. Dit gaat vaak om bedragen van enkele honderden euro's tot meer dan duizend euro per persoon, bijvoorbeeld voor een procedure, prothese of tandartsbehandeling. Ook kan het gaan om geld voor het verkrijgen van bewijsmateriaal of verklaringen ten behoeve van juridische procedures. Hiervoor kregen we in 2012 donaties van Burkens' Stichting uit Rijswijk, de Zusters van Liefde uit Eindhoven, Stichting Urgente Noden uit Nieuwegein, Cordaid Den Haag, het KF Heinfonds uit Utrecht, Stichting Dekkersfonds en Stichting Andries Font Verweij.

Dakloze vluchtelingen en trouwe donateurs

Van Emmaus Haarzuilens en Emmaus Domstad krijgen we jaarlijks een bedrag aan steun. Emmaus Haarzuilens gaf in 2012 **5000** euro. Daarvan ging het grootste deel naar humanitaire uitgaven van dakloze vluchtelingen en migranten zonder papieren. Een klein deel ging naar acties en activiteiten van en voor vluchtelingen. Emmaus Parkwijk (Domstad) geeft rond de 2000 euro per jaar. Van Emmaus Lombok (Domstad) krijgen cliënten vaak de nodige spullen als schoenen, jassen, truien, enzovoorts.

Sinds kort zijn ook de Nieuwe Kerk en de Tuindorpkerk samen vaste donateur van 2000 euro per jaar, voor een periode van drie jaar. Behalve van hen kregen we ook van zes andere kerken/diaconieën in de stad steun. *Zie elders meer.*

Van café Averrechts in de Vogelenbuurt in Utrecht krijgen we eveneens al jarenlang trouw elke maand steun. Tevens sinds enige tijd van 'Kunst en Eerlijke Koffie'.

Voor de uitgaven voor 'nieuwe daklozen' kreeg STIL in 2012 steun van de Konferentie van Nederlandse Religieuzen/PIN, het KF Heinfonds en het Skanfonds (*zie elders in dit hoofdstuk*).

Activiteitenproject Utrechtse Lente

Het activiteitenproject voor mensen met en zonder papieren, Project Utrechtse Lente, kon in 2012 nog gefinancierd worden door in eerdere jaren verstrekte of toegezegde donaties. Dit project kostte in 2012 rond de 2300 euro, vooral uitgegeven aan het kookproject, zelf gekookt eten op dinsdagen en de Nederlandse les. Kollektief Kafee Bijstand uit Nijmegen gaf onverwacht een donatie van 100 euro. De overige steun kwam van Stichting het RC Maagdenhuis uit Amsterdam, het Rabobank Stimuleringsfonds voor Utrecht en omstreken, politiek cultureel centrum ACU uit Utrecht, Stichting Basta uit Nijmegen, het Fonds Sociale Noden (van de Zusters van Liefde) uit Eindhoven en De Klinker uit Nijmegen.

Acties Vluchtelingen op Straat

STIL steunde in de periode juni 2011 tot en met juli 2012 de acties van de zelforganisatie Vluchtelingen op Straat in Utrecht, Den Haag, Ter Apel en Den Bosch met fondswerving. Ook voor een lobby-campagne van 400 Somalische vluchtelingen waarvan velen deelnamen aan de tentenkampacties. Zij kregen in 2012 ondermeer steun van Stichting Overall. Ze gebruiken dit geld voor reiskosten, vergaderingen, lobby-afspraken en acties.

Donateurs van de acties (tentenkamp 1, 2 en 3) en de proceskosten ontruiming tentenkamp 3) kunnen op verzoek een financieel overzicht krijgen via info@stil-utrecht.nl.

Vervolg steun Vluchtelingenacties

In 2012 kregen de acties van Vluchtelingen op Straat steun van Emmaus (materieel en financieel), ACU, Stichting Basta, Stichting Overal, Het Verband, Fischer Advocaten, Actiefonds Zwart Zaad uit Utrecht, XminY, Internationale Socialisten, de Frederik Hendrikschool uit Amsterdam, Kollektief Rampenplan, de diaconie van de Parkstraat-gemeente, VOKO de Citroenvlinder, Stichting VLOT uit Heerlen en 49 particuliere donateurs.

Veel mensen brachten op eigen initiatief zelf goederen, geld en eten naar de tentenkampen in Ter Apel, Den Bosch en andere plaatsen. De donaties zijn besteed aan beltegoed voor de woordvoerders en organisatoren, reiskosten actievoerders, vervoer van goederen, humanitaire noodpotjes (reiskosten, eten, drinken, medicijnen), kosten internet, etcetera.

Geormerkte donaties zijn gegaan naar de proceskosten (tegen ontruiming).

Een donatie die kwam tijdens de ontruiming in mei in Ter Apel, van leerlingen en leerkrachten van een kunstopleiding uit Amsterdam, is in overleg met hen, gegeven aan Stichting Hulp Uitgeprocederden Emmen (500 euro), voor noodhulp aan vluchtelingen. Deze organisatie helpt veel mensen die in Ter Apel op straat gezet worden en steunde actief de eerste drie tentenkampen. Een donatie van 100 euro die later kwam ging naar beltegoed voor actievoerders in Amsterdam ten tijde van de ontruiming daar.

***Namens de
vluchtelingen
bedankt !***

Kerken in 2012

In 2012 kreeg STIL steun van de volgende kerken, diaconieën en parochies uit Utrecht en omgeving: De Nieuwe Kerk, Tuindorperkerk, de Sint Rafaëlparochie, de diaconie van de Centrumgemeente (Domkerk), de diaconie van de Christelijk Gereformeerde kerk, de Nederlands Gereformeerde kerk Houten en de Samen op Weg-gemeente (Pniëlkerk/ Triomfatorkerk) in Utrecht.

Een lid van de Majellakerk geeft twee keer per jaar een grote donatie met familie en vrienden. Met de Nieuwe Kerk organiseren we incidenteel activiteiten. Met De Wijkplaats hebben we contact over de zondagmaaltijden, met het straatpastoraat dat huist in de Jeruzalemkerk over daklozen. Onze cliënten aten vaak bij Joy4You. Daarnaast werken we nauw samen met de Oecumenische Missionaire Diaconale Utrechtse Werkgroep OMDUW en buurtpastoraat Kanaleneiland.

Gemeentesubsidie en structurele steun

De eerste tien jaar van ons bestaan werkte STIL zonder overheidssteun, sinds 2007 krijgen we gemeentesubsidie. Dit was erg hard nodig omdat we in de loop van de tijd enorm gegroeid zijn en veel meer mensen helpen. Die steun is echter onvoldoende om ons werk te kunnen doen, gezien de vele vluchtelingen die op straat gezet zijn en bij ons aankloppen. Daarnaast komen veel migranten zonder asielachtergrond bij STIL voor hulp.

Omdat de subsidie ontoereikend is en fondsen vaak niet structureel kunnen geven maar veelal slechts eenmalig en projectmatig, is structurele steun van mensen, organisaties, groepen, cafés, kerken en anderen hard nodig. Hoe meer structurele steun, hoe minder afhankelijk we zijn van overheidssubsidie.

De gemeentesubsidie van 176.575 euro geven we uit aan vaste lasten, een deel van de medische uitgaven, noodzakelijke reiskosten en ongedekte uitgaven voor individuen. Ook gaat een deel naar loonkosten. We hebben zes betaalde part-time medewerkers (3 fte) die allen ook uren vrijwillig werken.

Onmisbare geweldige vrijwilligers

Daarnaast werken bij STIL rond de **30 vrijwilligers**. Dit afgezien van de mensen die opvang bieden of incidenteel helpen. De vrijwilligers werken als sociaal juridisch medewerker, balie- en administratief medewerker, op het medisch spreekuur, doen vertaalwerk, geven Nederlandse les, begeleiden het kookproject of zitten in het bestuur.

STIL heeft in de zomer van 2012 iemand speciaal aangenomen om (o.a.) te investeren in vrijwilligersbeleid. Daardoor hebben we veel nieuwe vrijwilligers kunnen werven. Hierbij bedanken we deze Geweldige Onmisbare vrijwilligers hartelijk! [Zonder jullie was STIL nergens!](#)

'Papieren zijn maar papieren'

Waarom doe je wat je doet voor mensen zonder verblijfsvergunning?'

Omdat ik mensen belangrijker vind dan grenzen en omdat papieren maar papieren zijn", aldus Ger Limpens, voorzitter van het bestuur van de Stichting Lauw-Recht, STIL.

Totaaloverzicht van inkomsten en uitgaven STIL

	2012	2011
	€	€
Baten		
Gemeentesubsidie regulier	176.575	184.000
Gemeentesubsidie ind.clienten*	23.400	-
Giften van particulieren	31.114	14.965
Giften van organisaties	58.975	28.483
Derdengelden/overige inkomsten	34.988	14.843
<i>Giften tbv Fanga Musow**</i>	33.186	58.276
Totaal baten	358.238	300.567
Lasten		
Personeel incl. vrijwilligers	111.982	125.395
Projectkosten		
* acties en juridische kosten	19.983	22.342
* reiskosten	8.579	10.973
* onderdak	14.699	12.659
* financiële hulp	24.176	18.045
* medische hulp	9.377	9.498
* tolkenkosten	81	4.978
* Lenteproject	3.020	4.176
* uitkering doorgeef ind. cliënten	30.075	14.324
Huisvesting	17.381	17.466
Kantoor- en organisatiekosten	9.303	12.425
Overhead en accountant	7.577	6.658
Divers	2.219	3.818
<i>Project Fanga Musow**</i>	33.186	58.276
Totaal lasten	291.638	321.033

Toelichting

* De als tweede genoemde inkomstenpost 'Gemeentesubsidie ind. cliënten' betreft 'geormerkt' geld voor individuen, zoals uitkeringen. De meeste mensen zonder verblijfsvergunning hebben daar geen toegang toe maar een enkeling dankzij, bijvoorbeeld een procedure, wel. 'Derdengelden' betreft meestal ook overheidsgeld voor individuen zoals uitkeringen van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers, COA of schadevergoedingen wegens 'onrechtmatige' detentie.

** Fanga Musow is het opvanghuis voor vrouwen en kinderen zonder papieren dat het eerste half jaar van 2012 nog onder de Stichting Lauw-Recht viel. Fanga Musow heeft altijd de eigen fondswerving gedaan.

Bericht van penningmeester Wilma Rozenga:

In 2012 verheugden we ons over toegenomen donaties van individuen en organisaties. Sommige donaties waren geormerkt (zie toelichting vorige bladzijde), maar velen waren vrij geschonken aan STIL.

Onze inkomsten fluctueren door de jaren heen. Zo kun je zien dat we in 2011 onze begroting niet dekkend konden krijgen, terwijl we 2012 juist ruim positief afsloten. Vanwege de wisselende inkomsten gebruiken we een deel van deze inkomsten om onze reserves aan te vullen, en een groot deel zal worden toegevoegd aan de begroting van 2013 om zo meer mensen te kunnen ondersteunen.

Foto: Wilma Rozenga

Goedkeuring accountant

Op 17 april 2013 heeft de accountant, J.A. Valkenet uit Tiel, zijn goedkeuring gegeven aan onze jaarrekening. Nogmaals onze hartelijke dank aan toenmalig penningmeester Erik Gort voor zijn vele werk!

Meer informatie is te krijgen bij de nieuwe penningmeester Wilma: wilma.rozenga@gmail.com

Slotwoord

Dagelijkse ellende en dagelijkse solidariteit!

Los van onze kritiek op het huidige toelatings- en asielbeleid, het opsluitings-, opsporings-, uitsluitings- en op-straat-zetbeleid (zie andere hoofdstukken), vinden wij als medewerkers van STIL dat ieder mens het recht heeft te gaan en staan waar hij of zij wil. Wij vinden niet dat de ene mens door geboorterecht meer rechten mag hebben dan de ander die door geboorterecht geen mogelijkheid heeft op menswaardige wijze te overleven. Wij denken dat geen mens vrijwillig vlucht en geen mens vrijwillig kiest voor een marginaal armoedig perspectiefloos bestaan in de illegaliteit in Nederland waar het mensen steeds meer onmogelijk gemaakt wordt te leven, te slapen, te wonen, te werken, bij geliefden te verblijven en een leven op te bouwen, terwijl men dat vaak elders op de wereld ook niet kan.

Als je dan al een asiel- of toelatingsbeleid wil hanteren, doe het dan op zijn minst menswaardig, eerlijk, zorgvuldig en respecteer mensenrechtenverdragen. In onze ogen doet Nederland dat nu onvoldoende in het beleid ten opzichte van mensen die hier geen verblijfsvergunning of Nederlands paspoort hebben.

Wij vinden daarnaast dat veel politieke problemen en de gigantische economische ongelijkheid in de wereld mede veroorzaakt zijn, worden en in stand gehouden worden, door politieke keuzes in heden en verleden, door onze regeringen en die in de landen van herkomst, waardoor conflicten in de wereld (zijn) ontstaan of nog gaande zijn en huidige verhoudingen tussen arm en rijk niet verbeteren, eerder verslechteren.

Wij vinden dat we samen naar oplossingen moeten zoeken. We vinden dat het negeren, uitsluiten en onmenselijk behandelen van onze medemens geen reële en redelijke oplossingen biedt. En we willen zo niet leven. Wel geloven we dat, als we samen verantwoordelijk zijn en solidair, we samen aan menswaardige oplossingen kunnen werken, in het klein en in het groot, voor onze neus en wereldwijd.

Omdat we de wereld niet een twee drie kunnen veranderen en we veel te maken hebben met dagelijkse noden, zijn we als STIL vooral bezig met het bestrijden van armoede en humanitaire nood, met het zoeken naar onderdak voor kwetsbare mensen, medische zorg voor zieken en pogen we via juridische steun mensen hun recht te laten krijgen. Het liefst zouden we willen dat we STIL konden opheffen, maar jammer genoeg kan dat voorlopig niet.

Door middel van publiciteit en actie (met dat laatste zijn we veelal enkel in onze vrije tijd bezig) hopen we duidelijk te maken aan publiek en politiek dat het hier mensen betreft zoals jij en ik, u en wij. Dat er van alles grondig mis is aan het beleid in Nederland ten opzichte van mensen die hier een verblijfsvergunning of asiel vragen.

Wij noemen ons solidariteitsorganisatie omdat solidariteit in onze ogen is waar het hier vooral om draait. Gelukkig ervaren we naast de dagelijkse ellende ook de dagelijkse warmte, gastvrijheid en solidariteit van medemens voor onze cliënten zonder verblijfsvergunning.

Solidaire groet,

Bestuur en medewerkers van STIL

info@stil-utrecht.nl -030 2715 483
Laan van Nieuw Guinea 143 -3531 JH Utrecht
Bankrekening **740 7021** Stichting Lauw-Recht, Utrecht

www.stil-utrecht.nl

Donateurs, fondsen, kerken, organisaties en individuen die hulp geven aan STIL:
hartelijk dank! Jullie steun is onmisbaar voor het bestrijden van humanitaire noden!